

21994A1223(07)

L 336/86

DZIENNIK URZĘDOWY WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

23.12.1994

POROZUMIENIE W SPRAWIE BARIER TECHNICZNYCH W HANDLU

CZŁONKOWIE,

UZGADNIAJĄ NINIEJSZYM, CO NASTĘPUJE:

biorąc pod uwagę wielostronne negocjacje handlowe Rundy Urugwajskiej;

pragnąc sprzyjać celom GATT 1994;

uznając poważny wkład, jaki mogą wnieść w tym zakresie normy międzynarodowe i systemy oceny zgodności, poprzez podnoszenie efektywności produkcji i ułatwianie prowadzenia handlu międzynarodowego;

pragnąc zatem zachęcić do tworzenia takich norm międzynarodowych i systemów oceny zgodności;

pragnąc jednak zapewnić, że przepisy techniczne i normy, w tym wymagania dotyczące opakowania, znakowania i etykietowania oraz procedury oceny zgodności z przepisami technicznymi i normami, nie stworzą niepotrzebnych przeszkód w handlu międzynarodowym;

uznając, że żaden kraj nie powinien być powstrzymywany od podejmowania środków koniecznych do zapewnienia jakości swego wywozu albo ochrony życia lub zdrowia ludzi, zwierząt lub roślin, czy środowiska, albo w celu zapobiegania oszukiwaniu praktykom, w zakresie uznanym za właściwy, pod warunkiem rygoru, że nie będą one stosowane w sposób, który stanowiłby narzędzie arbitralnej lub niesprawiedliwej dyskryminacji pomiędzy krajami, gdzie panują takie same warunki, lub ukrytego ograniczenia dla handlu międzynarodowego, a które są zgodne z postanowieniami niniejszego Porozumienia;

uznając, że żaden kraj nie powinien być powstrzymywany od podejmowania środków koniecznych do ochrony jego zasadniczych interesów bezpieczeństwa;

uznając wkład, jaki normalizacja międzynarodowa może wnieść do transferu technologii z krajów rozwiniętych do rozwijających się;

uznając, że kraje rozwijające się mogą mieć szczególne trudności w formułowaniu i stosowaniu przepisów technicznych i norm oraz procedur oceny zgodności z przepisami technicznymi i normami, i pragnąc pomóc im w ich wysiłkach w tym zakresie;

Artykuł 1**Postanowienia ogólne**

1.1. Ogólne terminy związane z normalizacją i procedurami oceny zgodności będą normalnie miały znaczenie nadane im w definicjach przyjętych w ramach systemu Narodów Zjednoczonych oraz przez międzynarodowe jednostki normalizujące, biorąc pod uwagę ich kontekst oraz w świetle przedmiotu i celu niniejszego Porozumienia.

1.2. Jednakże dla celów niniejszego Porozumienia ma zastosowanie znaczenie terminów podanych w Załączniku 1.

1.3. Wszystkie produkty, łącznie z przemysłowymi i rolnymi, będą podlegać postanowieniom niniejszego Porozumienia.

1.4. Specyfikacje zakupów, przygotowywane przez jednostki rządowe dla potrzeb produkcyjnych lub konsumpcyjnych jednostek rządowych, nie podlegają postanowieniom niniejszego Porozumienia, lecz są objęte Porozumieniem w sprawie zakupów rządowych, zgodnie z jego zakresem stosowania.

1.5. Postanowień niniejszego Porozumienia nie stosuje się do środków sanitarnych i fitosanitarnych zdefiniowanych w Załączniku A Porozumienia w sprawie stosowania środków sanitarnych i fitosanitarnych.

1.6. Wszelkie powoływanie się w niniejszym Porozumieniu na przepisy techniczne, normy i procedury oceny zgodności będzie interpretowane łącznie z wszelkimi do nich zmianami i z wszelkimi uzupełnieniami do ich reguł lub zakresu produktów objętych nimi, poza mało istotnymi zmianami i uzupełnieniami.

PRZEPISY TECHNICZNE I NORMY**Artykuł 2****Przygotowywanie, przyjmowanie i stosowanie przepisów technicznych przez centralne jednostki rządowe**

W odniesieniu do swoich centralnych jednostek rządowych:

2.1. Członkowie zapewnią, że w odniesieniu do przepisów technicznych produkty przywożone z terytorium któregośkolwiek Członka będą traktowane w sposób nie mniej korzystny niż podobne produkty pochodzenia krajowego lub podobne produkty pochodzące z jakiegokolwiek innego kraju.

2.2. Członkowie zapewnią, że przepisy techniczne nie będą przygotowywane, przyjmowane lub stosowane w celu lub ze skutkiem tworzenia niepotrzebnych przeszkód w handlu międzynarodowym. Z tego względu przepisy techniczne nie będą ograniczać handlu w stopniu większym niż to konieczne do osiągnięcia uzasadnionego celu, biorąc pod uwagę zagrożenia, jakie mogłoby wywołać nieosiągnięcie tego celu. Takimi uzasadnionymi celami są, m.in.: wymagania bezpieczeństwa narodowego; zapobieganie oszukańczym praktykom; ochrona zdrowia lub bezpieczeństwa ludzi, ochrona życia i zdrowia zwierząt i roślin i lub środowiska. Przy ocenie takich zagrożeń właściwymi elementami branymi pod uwagę są, m.in.: dostępna informacja naukowo-techniczna, odpowiednia technologia przetwarzania lub zamierzone przeznaczenie produktów.

2.3. Przepisy techniczne nie będą utrzymywane, jeżeli okoliczności lub cele, które wywołały ich przyjęcie, już nie istnieją, albo gdy zmienione okoliczności lub cele mogą być spełnione w sposób w mniejszym stopniu ograniczający handel.

2.4. W przypadkach, gdy przepisy techniczne są wymagane, a odpowiednie normy międzynarodowe istnieją lub gdy ukończenie prac nad nimi jest pewne, Członkowie będą je wykorzystywać, lub ich odpowiednie fragmenty, jako podstawę dla swoich przepisów technicznych, z wyjątkiem przypadków, kiedy takie normy międzynarodowe lub ich odpowiednie fragmenty byłyby nieskutecznym lub niewłaściwym narzędziem do osiągnięcia uzasadnionych zamierzonych celów, na przykład ze względu na zasadnicze czynniki klimatyczne lub geograficzne, albo zasadnicze problemy techniczne.

2.5. Członek przygotowujący, przyjmujący lub stosujący przepis techniczny, który może wywrzeć znaczący wpływ na handel innych Członków, na wniosek innego Członka, wyjaśni uzasadnienie wprowadzenia tego przepisu technicznego w rozumieniu postanowień ustępów 2–4. W każdym przypadku, kiedy jest przygotowywany, przyjmowany lub stosowany przepis techniczny dla osiągnięcia jednego z uzasadnionych celów wyraźnie określonych w ustępie 2, i jest on zgodny z odpowiednimi normami międzynarodowymi, będzie to niezbitą podstawą do przypuszczenia, że nie będzie on tworzyć niepotrzebnej przeszkody w handlu międzynarodowym.

2.6. Mając na uwadze harmonizację przepisów technicznych w możliwie najszerszym stopniu, Członkowie będą uczestniczyć w pełnym zakresie, w granicach dostępnych im zasobów, w przygotowywaniu przez odpowiednie międzynarodowe jednostki normalizujące norm międzynarodowych dotyczących produktów, w odniesieniu do których albo już przyjęły albo przewidują, że przyjmą przepisy techniczne.

2.7. Członkowie ustosunkują się pozytywnie do kwestii przyjmowania przepisów technicznych innych Członków jako ekwiwalentnych, nawet jeżeli przepisy te różnią się od ich własnych,

pod warunkiem, iż nie mają wątpliwości, że przepisy te w odpowiedni sposób posłużą osiągnięciu celów ich własnych przepisów.

2.8. Gdziekolwiek to będzie właściwe, Członkowie będą określać swoje przepisy techniczne na podstawie wymagań dotyczących produktów raczej pod względem właściwości funkcjonalnych niż charakterystyki konstrukcyjnej lub opisowej.

2.9. Gdy nie istnieje odpowiednia norma międzynarodowa lub gdy treść techniczna proponowanego przepisu technicznego nie jest zgodna z treścią techniczną odpowiednich norm międzynarodowych, a przepis techniczny może wywrzeć istotny wpływ na handel innych Członków, to Członkowie będą:

2.9.1. na odpowiednio wczesnym etapie publikować informację o zamiarze wprowadzenia proponowanego przepisu technicznego, w taki sposób, by umożliwić zainteresowanym stronom innych Członków zapoznanie się z nią;

2.9.2. notyfikować innych Członków, za pośrednictwem Sekretariatu, o produktach, jakie mają być objęte proponowanym przepisem technicznym, wraz z krótkim wskazaniem jego celu i przesłanek. Takie notyfikacje będą dokonywane na odpowiednio wczesnym etapie, aby można było jeszcze wprowadzić zmiany i uwzględnić uwagi;

2.9.3. na wniosek, dostarczyć innym Członkom szczegółły lub kopie proponowanego przepisu technicznego oraz, o ile to możliwe, wskazać te fragmenty, które merytorycznie różnią się od odpowiednich norm międzynarodowych;

2.9.4. bez dyskryminacji wyznaczyć rozsądny termin na zgłoszenie uwag na piśmie przez innych Członków, na wniosek przedyskutować je oraz uwzględnić te pisemne uwagi i rezultaty tych dyskusji.

2.10. Z zastrzeżeniem postanowień zawartych we wprowadzeniu do ustępu 9, w przypadku gdy występują lub grożą wystąpieniem pilne problemy związane z bezpieczeństwem, zdrowiem, ochroną środowiska lub bezpieczeństwem narodowym Członka, Członek ten może pominąć te z kroków wyliczonych w ustępie 9, które uzna za konieczne, pod warunkiem że Członek po przyjęciu przepisu technicznego:

2.10.1. bezzwłocznie notyfikuje, za pośrednictwem Sekretariatu, innych członków o szczególnym przepisie technicznym, objętych nim produktach, wraz z krótkim wskazaniem celu i przesłanek przepisu technicznego, łącznie z istotą pilności problemów;

2.10.2. na wniosek dostarczy innym Członkom kopie tego przepisu technicznego;

2.10.3. bez dyskryminacji umożliwi innym Członkom przedstawienie uwag na piśmie, na wniosek przedyskutuje je i uwzględni te pisemne uwagi i rezultaty tych dyskusji.

2.11. Członkowie zapewniają, iż wszystkie przepisy techniczne, które zostały przyjęte, będą bez zwłoki opublikowane lub udostępnione w taki sposób, aby umożliwić zainteresowanym stronom innych Członków zapoznanie się z nimi.

2.12. Poza pilnymi okolicznościami podanymi w ustępie 10 Członkowie zapewnią odpowiedni odstęp czasowy pomiędzy opublikowaniem przepisów technicznych a ich wejściem w życie, aby dać czas producentom Członków wywożących, a szczególnie Członków-krajów rozwijających się, na dostosowanie ich produktów lub metod produkcji do wymagań Członka przywożącego.

Artykuł 3

Przygotowywanie, przyjmowanie i stosowanie przepisów technicznych przez jednostki władz lokalnych i jednostki pozarządowe

W odniesieniu do swoich jednostek władz lokalnych i jednostek pozarządowych na swoich terytoriach:

3.1. Członkowie podejmą wszelkie racjonalne środki, jakie mogą im być dostępne w celu zapewnienia stosowania się przez te jednostki do postanowień artykułu 2, z wyjątkiem obowiązku notyfikacji według ustępów 9.2 i 10.1 artykułu 2.

3.2. Członkowie zapewnią, że przepisy techniczne władz lokalnych, szczególnie bezpośrednio niższego od rządu centralnego Członków, są notyfikowane zgodnie z postanowieniami ustępów 9.2 i 10.1 artykułu 2, biorąc pod uwagę, że nie będą wymagać notyfikacji przepisy techniczne, których treść techniczna jest zasadniczo taka sama, jak wcześniej notyfikowanych przepisów technicznych centralnych jednostek rządowych danego Członka.

3.3. Członkowie mogą wymagać, by kontakty z innymi Członkami, w tym notyfikacje, dostarczanie informacji, uwagi i dyskusje, omówione w ustępach 9 i 10 artykułu 2, odbywały się za pośrednictwem rządu centralnego.

3.4. Członkowie nie będą podejmować środków, które wymagałyby lub skłaniały jednostki władz lokalnych lub jednostki pozarządowe na swoich terytoriach do działania w sposób niezgodny z postanowieniami artykułu 2.

3.5. Członkowie ponoszą całkowitą odpowiedzialność w ramach niniejszego Porozumienia za przestrzeganie wszystkich postanowień artykułu 2. Członkowie wypracują i będą stosować pozytywne środki i mechanizmy wspomagające przestrzeganie postanowień artykułu 2 przez jednostki inne niż centralne jednostki rządowe.

Artykuł 4

Przygotowywanie, przyjmowanie i stosowanie norm

4.1. Członkowie zapewniają, że ich jednostki normalizujące rządu centralnego przyjmą Kodeks właściwego postępowania przy przygotowywaniu, przyjmowaniu i stosowaniu norm stanowiący Załącznik 3 niniejszego Porozumienia (zwany dalej w niniejszym Porozumieniu „Kodeksem właściwego postępowania”) i będą stosować się do niego. Będą oni podejmować wszelkie racjonalne dostępne im środki w celu zapewnienia, aby normalizujące jednostki władz lokalnych i normalizujące jednostki pozarządowe na ich terytoriach, a także regionalne jednostki normalizujące, których są członkami lub których członkami jest jedna lub więcej jednostek normalizujących z ich terytoriów, przyjęły i stosowały się do Kodeksu właściwego postępowania. Ponadto, Członkowie nie będą stosować środków, których skutkiem, bezpośrednio lub pośrednio, byłoby wymaganie lub skłanianie tych jednostek normalizujących do działania w sposób niezgodny z Kodeksem właściwego postępowania. Zobowiązania Członków z tytułu stosowania się jednostek normalizujących do postanowień Kodeksu właściwego postępowania będą obowiązywały niezależnie od tego, czy jednostka normalizująca przyjęła Kodeks właściwego postępowania, czy nie.

4.2. Jednostki normalizujące, które przyjęły i stosują się do Kodeksu właściwego postępowania, będą uznane przez Członków za stosujące się do zasad niniejszego Porozumienia.

ZGODNOŚĆ Z PRZEPISAMI TECHNICZNYMI I NORMAMI

Artykuł 5

Procedury oceny zgodności przez centralne jednostki rządowe

5.1. Członkowie zapewniają, że w przypadkach, gdy wymagane jest pozytywne zapewnienie zgodności z przepisami technicznymi lub normami, ich centralne jednostki rządowe będą stosowały następujące postanowienia wobec produktów pochodzących z terytoriów innych Członków:

5.1.1. procedury oceny zgodności przygotowuje się, przyjmuje i stosuje tak, aby zapewnić dostęp dostawcom podobnych produktów pochodzących z terytoriów innych Członków na warunkach nie mniej korzystnych niż te, które są stworzone dostawcom podobnych produktów pochodzenia krajowego lub pochodzących z jakiegokolwiek innego kraju, w porównywalnej sytuacji; dostęp pociąga za sobą prawo dostawcy do oceny zgodności według zasad procedury, a w tym, jeżeli jest to przewidziane daną procedurą, możliwość przeprowadzenia oceny zgodności w ośrodku do tego przeznaczonym oraz uzyskanie odpowiedniego znaku systemu;

- 5.1.2. procedur oceny zgodności nie przygotowuje się, nie przyjmuje się i nie stosuje się w celu lub ze skutkiem tworzenia niepotrzebnych przeszkód w handlu międzynarodowym. Oznacza to, m.in. że procedury oceny zgodności nie będą bardziej surowe, ani stosowane bardziej surowo, niż to konieczne do zagwarantowania Członkowi przywożącemu odpowiedniej pewności, że produkty są zgodne z odpowiednimi przepisami technicznymi lub normami, biorąc pod uwagę zagrożenia, jakie mógłby wywołać brak tej zgodności.
- 5.2. Stosując postanowienia ustępu 1, Członkowie zapewnią, że:
- 5.2.1. procedury oceny zgodności będą wszczynane i kończone tak szybko, jak to możliwe i w kolejności nie mniej korzystnej dla produktów pochodzących z terytoriów innych Członków, niż w odniesieniu do podobnych produktów krajowych;
- 5.2.2. będzie opublikowany standardowy okres przeprowadzania każdej procedury oceny zgodności lub podany będzie wnioskodawcy przewidywany okres przeprowadzenia, na jego wniosek; po otrzymaniu zgłoszenia, kompetentna jednostka bez zwłoki sprawdzi, czy dokumentacja jest kompletna i poinformuje wnioskodawcę, w sposób dokładny i pełny, o wszystkich brakach; kompetentna jednostka tak szybko, jak jest to możliwe, w sposób dokładny i pełny przekaże wyniki oceny wnioskodawcy, tak by w razie potrzeby można było podjąć działanie korekcyjne; nawet jeśli zgłoszenie wykazuje braki, kompetentna jednostka będzie kontynuować, na wniosek wnioskodawcy, ocenę zgodności na tyle, na ile jest to celowe; i że na jego wniosek wnioskodawca będzie informowany o etapie procedury, z wyjaśnieniem wszelkich opóźnień;
- 5.2.3. wymogi informacyjne będą ograniczone do tego co jest konieczne do oceny zgodności i określenia opłat;
- 5.2.4. poufność informacji o produktach pochodzących z terytoriów innych Członków, powstałej w wyniku procedur oceny zgodności lub dostarczanej w związku z nimi, będzie przestrzegana tak samo, jak w stosunku do produktów krajowych i w taki sposób, aby były chronione uzasadnione interesy handlowe;
- 5.2.5. wszelkie opłaty nakładane za ocenę zgodności produktów pochodzących z terytoriów innych Członków będą relatywnie odpowiednie w stosunku do wszelkich opłat, jakimi obciąża się ocenę zgodności podobnych produktów pochodzenia krajowego lub pochodzących z jakiegokolwiek innego kraju, przy wzięciu pod uwagę kosztów łączności, transportu oraz innych kosztów wynikających z różnic w lokalizacji wnioskodawcy i jednostki przeprowadzającej ocenę zgodności;
- 5.2.6. umiejscowienie ośrodków wykorzystywanych w procedurach oceny zgodności oraz wybór próbek będzie tego rodzaju, by nie powodować niepotrzebnych niedogodności dla wnioskodawców lub ich przedstawicieli;
- 5.2.7. gdy dane techniczne produktu zostaną zmienione w wyniku określania jego zgodności z odpowiednimi przepisami technicznymi lub normami, to procedura oceny zgodności zmodyfikowanego produktu będzie ograniczona do tego co jest konieczne, aby stwierdzić, czy istnieje wystarczająca pewność, że produkt nadal spełnia wymogi odpowiednich przepisów technicznych lub norm;
- 5.2.8. istnieje procedura rozpatrywania skarg związanych z działaniem procedury oceny zgodności i podejmowania działań korekcyjnych w przypadkach, gdy skarga jest słuszna.
- 5.3. Żadne z postanowień zawartych w ustępach 1 i 2 nie będzie ograniczać Członków w przeprowadzaniu racjonalnych kontroli wyrywkowych na swoich terytoriach.
- 5.4. W przypadkach, kiedy wymagane jest pozytywne zapewnienie, że produkty są zgodne z przepisami technicznymi lub normami, i istnieją odpowiednie przewodniki lub zalecenia wydane przez międzynarodowe jednostki normalizujące lub gdy ukończenie prac nad nimi jest pewne, Członkowie zapewnią, że centralne jednostki rządowe wykorzystają je, lub ich odpowiednie fragmenty, jako podstawę swoich procedur oceny zgodności, z wyjątkiem przypadków, na wniosek dokładnie wyjaśnionych, gdy takie przewodniki lub zalecenia lub ich odpowiednie fragmenty nie są odpowiednie dla tych Członków, z powodów takich jak, m.in.: wymagania bezpieczeństwa narodowego; zapobieganie oszukańczym praktykom; ochrona zdrowia lub bezpieczeństwo ludzi, ochrona życia lub zdrowia zwierząt oraz roślin lub środowiska; zasadnicze czynniki klimatyczne lub inne czynniki geograficzne; zasadnicze problemy techniczne lub infrastrukturalne.
- 5.5. Mając na uwadze harmonizację procedur oceny zgodności w możliwie najszerszym stopniu, Członkowie będą uczestniczyć w pełnym zakresie, w granicach dostępnych im zasobów w przygotowywaniu przez odpowiednie międzynarodowe jednostki normalizujące przewodników i zaleceń dotyczących procedur oceny zgodności.
- 5.6. Gdy nie istnieje odpowiedni przewodnik czy zalecenie wydane przez międzynarodową jednostkę normalizującą, lub treść techniczna proponowanej procedury oceny zgodności nie jest zgodna z odpowiednimi przewodnikami lub zaleceniami opracowanymi przez międzynarodowe jednostki normalizujące, i jeżeli procedura oceny zgodności może wywrzeć istotny wpływ na handel innych Członków, to Członkowie będą:

5.6.1. na odpowiednio wczesnym etapie publikować informację o zamiarze wprowadzenia danej procedury oceny zgodności, w taki sposób, by umożliwić zainteresowanym stronom innych Członków zapoznanie się z nią;

5.6.2. notyfikować innych Członków, za pośrednictwem Sekretariatu, o produktach jakie mają być objęte proponowaną procedurą oceny zgodności, wraz z krótkim wskazaniem jej celu i przesłanek. Takie notyfikacje będą dokonywane na odpowiednio wczesnym etapie, aby można było jeszcze wprowadzić zmiany i uwzględnić uwagi;

5.6.3. na wniosek, dostarczać innym Członkom szczegóły lub kopie proponowanej procedury oraz, o ile to możliwe, wskazywać te fragmenty, które merytorycznie różnią się od odpowiednich przewodników lub zaleceń wydanych przez międzynarodowe jednostki normalizujące;

5.6.4. bez dyskryminacji wyznaczać rozsądny termin na zgłoszenie uwag na piśmie przez innych Członków, na wniosek przedyskutują je i uwzględnią te pisemne uwagi i rezultaty tych dyskusji.

5.7. Z zastrzeżeniem postanowień zawartych we wprowadzeniu do ustępu 6, w przypadku gdy występują lub grożą wystąpieniem pilne problemy związane z bezpieczeństwem, zdrowiem, ochroną środowiska lub bezpieczeństwem narodowym Członka, Członek ten może pominąć te z kroków wyliczonych w ustępie 6, które uzna za konieczne, pod warunkiem że Członek przyjmując procedurę:

5.7.1. bezzwłocznie notyfikuje, za pośrednictwem Sekretariatu, innych Członków o tej szczególnej procedurze i objętych nią produktach, wraz z krótkim wskazaniem celu i przesłanek procedury, łącznie z istotą pilnych problemów;

5.7.2. na wniosek, dostarczy innym Członkom kopie przepisów tej procedury;

5.7.3. bez dyskryminacji umożliwi innym Członkom przedstawienie uwag na piśmie, na wniosek przedyskutuje je i uwzględni te pisemne uwagi i rezultaty tych dyskusji.

5.8. Członkowie zapewniają, iż wszystkie procedury oceny zgodności, które zostały przyjęte, będą bez zwłoki opublikowane lub udostępnione w taki sposób, aby umożliwić zainteresowanym stronom innych Członków zapoznanie się z nimi.

5.9. Poza pilnymi okolicznościami podanymi w ustępie 7 Członkowie zapewnią odpowiedni odstęp czasowy pomiędzy opublikowaniem wymagań dotyczących procedur oceny zgodności a ich wejściem w życie, aby dać czas producentom Członków wywozujących, a szczególnie Członków – krajów rozwijających się,

na dostosowanie ich produktów lub metod produkcji do wymagań Członka przywożącego.

Artykuł 6

Uznanie oceny zgodności przez centralne jednostki rządowe

W odniesieniu do swoich centralnych jednostek rządowych:

6.1. Niezależnie od postanowień ustępów 3 i 4, Członkowie zapewniają, że w miarę możliwości wyniki procedur oceny zgodności innych Członków będą akceptowane, nawet gdy procedury te różnią się od ich własnych, pod warunkiem że nie będą mieli wątpliwości, iż procedury te dają zapewnienie zgodności ze stosowanymi przepisami technicznymi lub normami, ekwiwalentne do ich własnych procedur. Uznaje się, że wcześniejsze konsultacje mogą być konieczne w celu osiągnięcia wzajemnie zadowolającego porozumienia dotyczącego w szczególności:

6.1.1. adekwatnej i trwałej kompetencji technicznej odpowiednich jednostek Członka wywożącego dokonujących oceny zgodności, aby mieć zaufanie co do stałej niezawodności wyników ich ocen zgodności; w związku z tym będzie brana pod uwagę zweryfikowana zgodność, np. poprzez akredytację, z odpowiednimi przewodnikami lub zaleceniami wydanymi przez międzynarodowe jednostki normalizujące, jako wskaźnik adekwatnej kompetencji technicznej;

6.1.2. ograniczenia akceptacji wyników oceny zgodności do tych, które są uzyskane przez wyznaczone jednostki Członka wywożącego.

6.2. Członkowie zapewnią, że ich procedury oceny zgodności będą zezwalały, o ile to będzie celowe, na stosowanie postanowień ustępu 1.

6.3. Zachęca się Członków, aby na wniosek innych Członków, przejawiali wolę podjęcia negocjacji w celu zawarcia porozumień o wzajemnym uznawaniu wyników procedur oceny zgodności każdej ze stron. Członkowie mogą wymagać, aby takie porozumienia spełniały kryteria ustępu 1 i były wzajemnie satysfakcjonujące w zakresie możliwości ułatwienia handlu danymi produktami.

6.4. Zachęca się Członków, aby zezwalali na udział jednostek dokonujących oceny zgodności zlokalizowanych na terytoriach innych Członków do uczestniczenia w ich procedurach oceny zgodności na warunkach nie mniej korzystnych niż stworzone jednostkom zlokalizowanym na własnym terytorium lub na terytorium jakiegokolwiek innego kraju.

Artykuł 7

Procedury oceny zgodności przez jednostki władz lokalnych

W odniesieniu do jednostek władz lokalnych na swoich terytoriach:

7.1. Członkowie będą podejmować takie racjonalne środki, jakie mogą być im dostępne, aby zapewnić stosowanie się przez te jednostki do postanowień artykułów 5 i 6, z wyjątkiem obowiązku notyfikowania, o czym mowa w ustępach 6.2 i 7.1 artykułu 5.

7.2. Członkowie zapewnią, że procedury oceny zgodności jednostek władz lokalnych, szczebla bezpośrednio niższego od rządu centralnego Członków, są notyfikowane zgodnie z postanowieniami ustępów 6.2 i 7.1 artykułu 5, biorąc pod uwagę, że nie będą wymagać notyfikacji procedury oceny zgodności, których treść techniczna jest zasadniczo taka sama, jak wcześniej notyfikowanych procedur oceny zgodności centralnych jednostek rządowych danego Członka.

7.3. Członkowie mogą wymagać, by kontakty z innymi Członkami, w tym notyfikacje, dostarczanie informacji, uwag i dyskusje omówione w ustępach 6 i 7 artykułu 5, odbywały się za pośrednictwem rządu centralnego.

7.4. Członkowie nie będą podejmować środków, które wymagałyby lub skłaniały jednostki władz lokalnych na swoich terytoriach do działania w sposób niezgodny z postanowieniami artykułów 5 i 6.

7.5. Członkowie ponoszą całkowitą odpowiedzialność w ramach niniejszego Porozumienia za przestrzeganie wszystkich postanowień artykułów 5 i 6. Członkowie wypracują i będą stosować pozytywne środki i mechanizmy wspomagające przestrzeganie postanowień artykułów 5 i 6 przez jednostki inne niż centralne jednostki rządowe.

Artykuł 8

Procedury oceny zgodności przez jednostki pozarządowe

8.1. Członkowie będą podejmować takie racjonalne środki, jakie mogą być im dostępne, aby zapewnić stosowanie się jednostek pozarządowych działających na ich terytoriach i stosujących procedury oceny zgodności, do postanowień artykułów 5 i 6, z wyjątkiem obowiązku notyfikowania proponowanych procedur oceny zgodności. Ponadto, Członkowie nie będą podejmować środków, których rezultatem, bezpośrednio lub pośrednio, byłoby wymaganie lub skłanianie tych jednostek do działania w sposób niezgodny z postanowieniami artykułów 5 i 6.

8.2. Członkowie zapewnią, że ich centralne jednostki rządowe będą polegały na procedurach oceny zgodności stosowanych przez jednostki pozarządowe jedynie wtedy, kiedy te ostatnie

jednostki będą stosowały się do postanowień artykułów 5 i 6, z wyjątkiem obowiązku notyfikowania proponowanych procedur oceny zgodności.

Artykuł 9

Systemy międzynarodowe i regionalne

9.1. W przypadkach, kiedy wymagane jest pozytywne zapewnienie zgodności z przepisem technicznym lub normą, Członkowie będą, gdziekolwiek jest to celowe, wypracowywać i przyjmować międzynarodowe systemy oceny zgodności i będą stawiać się ich członkami i w nich uczestniczyć.

9.2. Członkowie będą podejmować takie racjonalne środki, jakie mogą być im dostępne, aby zapewnić stosowanie się międzynarodowych i regionalnych systemów oceny zgodności, których członkami lub uczestnikami są odpowiednie jednostki na ich terytoriach, do postanowień artykułów 5 i 6. Ponadto, Członkowie nie będą podejmować jakichkolwiek środków, których rezultatem, bezpośrednio lub pośrednio, byłoby wymaganie lub skłanianie takich systemów do działania w sposób niezgodny z którymkolwiek z postanowień artykułów 5 i 6.

9.3. Członkowie zapewnią, że ich centralne jednostki rządowe będą polegały na międzynarodowych lub regionalnych systemach oceny zgodności jedynie w takim zakresie, w jakim systemy te są zgodne z postanowieniami artykułów 5 i 6, według właściwości.

INFORMACJA I POMOC

Artykuł 10

Informacja o przepisach technicznych, normach i procedurach oceny zgodności

10.1. Każdy Członek zapewni istnienie punktu informacyjnego, mogącego odpowiedzieć na wszelkie racjonalne zapytania innych Członków i zainteresowanych stron innych Członków, a także dostarczyć odpowiednie dokumenty dotyczące:

10.1.1. wszelkich przepisów technicznych przyjętych lub proponowanych na jego terytorium przez centralne jednostki rządowe lub jednostki władz lokalnych, przez jednostki pozarządowe mające moc prawną wprowadzania przepisu technicznego, lub przez regionalne jednostki normalizujące, których takie jednostki są członkami lub uczestnikami;

10.1.2. wszelkich norm przyjętych lub proponowanych na jego terytorium przez centralne jednostki rządowe lub jednostki władz lokalnych, lub przez regionalne jednostki normalizujące, których członkami lub uczestnikami są te jednostki;

10.1.3. wszelkich procedur oceny zgodności lub proponowanych procedur oceny zgodności, stosowanych na jego terytorium przez centralne jednostki rządowe lub jednostki władz lokalnych, lub przez jednostki pozarządowe

mające moc prawną wprowadzania przepisu technicznego, albo przez regionalne jednostki, których takie jednostki są członkami lub uczestnikami;

10.1.4. członkostwa i uczestnictwa Członka, lub właściwych centralnych jednostek rządowych lub jednostek władz lokalnych na jego terytorium, w międzynarodowych i regionalnych jednostkach normalizujących oraz systemach oceny zgodności, a także w uzgodnieniach dwustronnych i wielostronnych objętych zakresem niniejszego Porozumienia; Członek będzie również w stanie dostarczyć odpowiednie informacje o postanowieniach w ramach takich systemów i uzgodnień;

10.1.5. miejsca zamieszczania obwieszczeń publikowanych zgodnie z niniejszym Porozumieniem lub udzielenia informacji, gdzie takie informacje mogą być uzyskane;

10.1.6. umiejscowienia punktów informacyjnych wymienionych w ustępie 3.

10.2. Jeżeli jednak, ze względów prawnych lub administracyjnych, Członek ustanowi więcej niż jeden punkt informacyjny, Członek ten dostarczy innym Członkom pełną i jednoznaczną informację dotyczącą zakresu odpowiedzialności każdego z tych punktów informacyjnych. Ponadto, Członek ten zapewni, by wszelkie zapytania skierowane do niewłaściwego punktu informacyjnego były pilnie przekazane do właściwego punktu informacyjnego.

10.3. Każdy Członek będzie podejmować takie racjonalne środki, jakie mogą mu być dostępne, aby zapewnić istnienie jednego lub więcej punktów informacyjnych, które będą mogły udzielać odpowiedzi na wszelkie racjonalne zapytania innych Członków i zainteresowanych stron innych Członków, a także będą mogły dostarczyć odpowiednie dokumenty lub informacje, gdzie mogą one być uzyskane, dotyczące:

10.3.1. wszelkich norm przyjętych lub proponowanych na jego terytorium przez pozarządowe jednostki normalizujące lub przez regionalne jednostki normalizujące, których takie jednostki są członkami lub uczestnikami; i

10.3.2. wszelkich procedur oceny zgodności lub proponowanych procedur oceny zgodności, stosowanych na jego terytorium przez jednostki pozarządowe lub przez regionalne jednostki, których takie jednostki są członkami lub uczestnikami;

10.3.3. członkostwa i uczestnictwa właściwych jednostek pozarządowych na swoim terytorium w międzynarodowych i regionalnych jednostkach normalizujących oraz systemach oceny zgodności, a także w uzgodnieniach dwustronnych i wielostronnych objętych zakresem niniejszego Porozumienia; punkty te będą również w stanie

dostarczyć odpowiednich informacji o postanowieniach w ramach takich systemów i uzgodnień.

10.4. Członkowie będą podejmować takie racjonalne środki, jakie mogą być im dostępne, aby zapewnić, że jeżeli przez innych Członków albo przez zainteresowane strony innych Członków wymagane są kopie dokumentów, zgodnie z zasadami niniejszego Porozumienia, to będą one dostarczane po racjonalnej cenie (jeżeli opłata jest pobierana), która będzie, poza rzeczywistymi kosztami dostarczenia, taka sama dla obywateli ⁽¹⁾ danego Członka, jak i jakiegokolwiek innego Członka.

10.5. Członkowie – kraje rozwinięte, będą na wniosek innych Członków, dostarczać w języku angielskim, francuskim lub hiszpańskim tłumaczenia dokumentów wchodzących w zakres danej notyfikacji, lub, w przypadku obszernych dokumentów, streszczenia takich dokumentów.

10.6. Sekretariat, po otrzymaniu notyfikacji zgodnie z postanowieniami niniejszego Porozumienia, roześle kopie notyfikacji wszystkim Członkom, oraz zainteresowanym międzynarodowym jednostkom normalizującym i dokonującym oceny zgodności, a także zwróci uwagę Członków – krajów rozwijających się na wszelkie notyfikacje dotyczące produktów będących przedmiotem ich szczególnego zainteresowania.

10.7. Kiedykolwiek Członek osiągnie porozumienie z jakimkolwiek innym krajem lub krajami w sprawach dotyczących przepisów technicznych, norm lub procedur oceny zgodności, które może mieć znaczący wpływ na handel, przynajmniej jeden Członek, będący stroną tego porozumienia, notyfikuje innym Członków, za pośrednictwem Sekretariatu, jakie produkty są objęte tym porozumieniem i załączy krótki opis porozumienia. Zachęca się zainteresowanych Członków, aby na wniosek podejmowali konsultacje z innymi Członkami w celu zawierania podobnych porozumień lub podjęcia działań w celu uczestniczenia w takich porozumieniach.

10.8. Żadne z postanowień niniejszego Porozumienia nie będzie rozumiane jako wymagające:

10.8.1. publikowania tekstów w innym języku, niż w języku Członka;

10.8.2. dostarczania szczegółów lub kopii projektów w innym języku niż język Członka, z wyjątkiem przypadków przewidzianych w ustępie 5; lub

10.8.3. od Członków dostarczania jakichkolwiek informacji, których ujawnienie uważają oni za sprzeczne ze swoimi zasadniczymi interesami bezpieczeństwa.

⁽¹⁾ Przez pojęcie „obywatele” rozumie się, w przypadku odrębnego terytorium celnego Członka WTO, osoby fizyczne lub prawne posiadające siedzibę lub rzeczywiste i działające przedsiębiorstwo przemysłowe lub handlowe na tym terytorium celnym.

10.9. Notyfikacje do Sekretariatu będą dokonywane w języku angielskim, francuskim lub hiszpańskim.

10.10. Członkowie wyznaczają jeden centralny organ rządowy, który będzie odpowiedzialny za wprowadzenie na szczeblu krajowym postanowień dotyczących procedur notyfikacyjnych wynikających z niniejszego Porozumienia, z wyjątkiem procedur objętych załącznikiem 3.

10.11. Jeżeli jednak, z przyczyn prawnych lub administracyjnych, odpowiedzialność za procedury notyfikacyjne podzielona będzie pomiędzy dwa lub więcej centralnych organów rządowych, dany Członek przekaże innym Członkom kompletną i jednoznaczną informację na temat zakresu odpowiedzialności każdego z tych organów.

Artykuł 11

Pomoc techniczna dla innych Członków

11.1. Członkowie będą, na wniosek, udzielać porad innym Członkom, a zwłaszcza Członkom – krajom rozwijającym się, dotyczących przygotowywania przepisów technicznych.

11.2. Członkowie będą, na wniosek, udzielać porad innym Członkom, a zwłaszcza Członkom – krajom rozwijającym się, oraz udzielać im pomocy technicznej, na wzajemnie uzgodnionych zasadach i warunkach, w zakresie ustanawiania krajowych jednostek normalizujących oraz udziału w międzynarodowych jednostkach normalizujących, a także będą zachęcać swoje krajowe jednostki normalizujące do podobnego postępowania.

11.3. Członkowie będą podejmować, na wniosek, takie racjonalne środki, jakie mogą im być dostępne, w celu zapewnienia, aby jednostki stanowiące z ich terytoriów udzielały porad innym Członkom, zwłaszcza Członkom – krajom rozwijającym się, oraz będą świadczyć im pomoc techniczną na wzajemnie uzgodnionych zasadach i warunkach w zakresie:

11.3.1. powoływania jednostek stanowiących lub jednostek dokonujących oceny zgodności z przepisami technicznymi; oraz

11.3.2. metod, za pomocą których ich przepisy techniczne mogą być jak najlepiej przestrzegane.

11.4. Członkowie będą podejmować, na wniosek, takie racjonalne dostępne im środki, jakie mogą im być dostępne, w celu zapewnienia doradztwa innym Członkom, zwłaszcza Członkom – krajom rozwijającym się, oraz będą świadczyć im pomoc techniczną, na wzajemnie uzgodnionych zasadach i warunkach, w zakresie ustanawiania jednostek dokonujących oceny zgodności z normami przyjętymi na terytorium wnioskującego o to Członka.

11.5. Członkowie będą, na wniosek, udzielać porad innym Członkom, a zwłaszcza Członkom – krajom rozwijającym się, oraz będą świadczyć im pomoc techniczną, na wzajemnie uzgodnionych zasadach i warunkach, w zakresie kroków, jakie powinny być podjęte przez ich producentów, jeżeli pragną oni mieć dostęp

do systemów oceny zgodności stosowanych przez jednostki rządowe i pozarządowe na terytorium członka, do którego skierowano wniosek.

11.6. Członkowie będący członkami lub uczestnikami międzynarodowych lub regionalnych systemów oceny zgodności, będą, na wniosek, udzielać porad innym Członkom, a zwłaszcza Członkom – krajom rozwijającym się, oraz będą świadczyć im pomoc techniczną, na wzajemnie uzgodnionych zasadach i warunkach, w zakresie ustanawiania instytucji i ram prawnych, jakie mogłyby umożliwić im wywiązywanie się ze zobowiązań z tytułu członkostwa lub uczestnictwa w takich systemach.

11.7. Członkowie będą, na wniosek, zachęcać jednostki na swoich terytoriach, które są członkami lub uczestnikami międzynarodowych lub regionalnych systemów oceny zgodności, do udzielania porad innym Członkom, a zwłaszcza Członkom – krajom rozwijającym się, oraz powinni uwzględniać ich wnioski o pomoc techniczną w zakresie ustanawiania instytucji, jakie mogłyby umożliwić odpowiednim jednostkom na ich terytoriach wywiązywanie się ze zobowiązań z tytułu członkostwa lub uczestnictwa.

11.8. Udzielając porad i pomocy technicznej innym Członkom na zasadach ustępów 1–7, Członkowie powinni przyznać priorytet potrzebom Członków – krajów najmniej rozwiniętych.

Artykuł 12

Specjalne i wyróżniające traktowanie Członków – krajów rozwijających się

12.1. Członkowie zapewnią Członkom – krajom rozwijającym się, stronom niniejszego Porozumienia, wyróżniające i bardziej uprzywilejowane traktowanie, zarówno zgodnie z poniższymi postanowieniami, jak i zgodnie z odpowiednimi postanowieniami innych artykułów niniejszego Porozumienia.

12.2. Członkowie będą zwracać szczególną uwagę na postanowienia niniejszego Porozumienia dotyczące praw i zobowiązań Członków – krajów rozwijających się, oraz będą uwzględniać specjalne potrzeby rozwojowe, finansowe i handlowe Członków – krajów rozwijających się przy stosowaniu niniejszego Porozumienia, zarówno na poziomie krajowym, jak i w funkcjonowaniu uzgodnień instytucjonalnych niniejszego Porozumienia.

12.3. Członkowie, przygotowując i stosując przepisy techniczne, normy i procedury oceny zgodności, będą brać pod uwagę specjalne potrzeby rozwojowe, finansowe i handlowe Członków – krajów rozwijających się, mając na względzie zapewnienie, by takie przepisy techniczne, normy i procedury oceny zgodności nie tworzyły niepotrzebnych przeszkód dla wywozu Członków – krajów rozwijających się.

12.4. Członkowie uznają, iż mimo istnienia norm międzynarodowych, przewodników czy zaleceń, Członkowie – kraje rozwijające się, w swoich szczególnych warunkach technologicznych i społeczno-gospodarczych, przyjmują niektóre przepisy tech-

niczne, normy lub procedury oceny zgodności ukierunkowane na zachowanie rodzimej techniki oraz metod i procesów produkcji zgodnych z ich potrzebami rozwojowymi. Członkowie uznają zatem, iż nie należy oczekiwać, by Członkowie – kraje rozwijające się wykorzystywali normy międzynarodowe jako podstawę dla swoich przepisów technicznych lub norm, łącznie z metodami badań, które nie odpowiadają ich potrzebom rozwojowym, finansowym i handlowym.

12.5. Członkowie będą podejmować takie racjonalne środki, jakie mogą być im dostępne, aby zapewnić, że międzynarodowe jednostki normalizujące i międzynarodowe systemy oceny zgodności będą organizowane i będą działać w sposób ułatwiający aktywny i reprezentatywny udział odpowiednich jednostek wszystkich Członków, z uwzględnieniem specyficznych problemów Członków – krajów rozwijających się.

12.6. Członkowie będą podejmować takie racjonalne środki, jakie mogą być im dostępne, aby zapewnić, że międzynarodowe jednostki normalizujące, na wniosek Członków – krajów rozwijających się, zbadają możliwość oraz, jeżeli to celowe, opracują normy międzynarodowe dotyczące produktów, którymi są specjalnie zainteresowani Członkowie – kraje rozwijające się.

12.7. Członkowie, zgodnie z postanowieniami artykułu 11, będą udzielać Członkom – krajom rozwijającym się pomocy technicznej w celu zapewnienia, by przygotowywanie i stosowanie przepisów technicznych, norm i procedur oceny zgodności nie tworzyło niepotrzebnych przeszkód dla rozszerzania i zróżnicowania wywozu Członków – krajów rozwijających się. Przy ustalaniu zasad i warunków pomocy technicznej, będzie brany pod uwagę stopień rozwoju Członka wnioskującego, a w szczególności Członków – krajów najmniej rozwiniętych.

12.8. Uznaje się, że Członkowie – kraje rozwijające się mogą napotykać na szczególne problemy, łącznie z problemami instytucjonalnymi i infrastrukturalnymi, w zakresie przygotowywania i stosowania przepisów technicznych, norm i procedur oceny zgodności. Uznaje się ponadto, że specyficzne potrzeby rozwojowe i handlowe Członków – krajów rozwijających się, a także ich stopień rozwoju technicznego, mogą ograniczyć ich zdolność do pełnego wywiązywania się z zobowiązań wynikających z niniejszego Porozumienia. Członkowie będą zatem brać ten fakt w pełni pod uwagę. Zgodnie z tym, dla zapewnienia, by Członkowie – kraje rozwijające się mogły stosować się do niniejszego Porozumienia, Komitet do spraw Barrier Technicznych w Handlu, ustanowiony zgodnie z artykułem 13 (zwany dalej w niniejszym Porozumieniu „Komitetem”), może udzielać, na wniosek, określonych, ograniczonych w czasie, całkowitych lub częściowych zwolnień ze zobowiązań wynikających z niniejszego Porozumienia. Rozpatrując tego rodzaju wnioski, Komitet będzie brać pod uwagę szczególne problemy w zakresie przygotowywania i stosowania przepisów technicznych, norm i procedur oceny

zgodności oraz specyficzne potrzeby rozwojowe i handlowe Członka – kraju rozwijającego się, a także jego stopień rozwoju technicznego, który może ograniczyć jego zdolność do pełnego wywiązywania się z zobowiązań wynikających z niniejszego Porozumienia. W szczególności, Komitet będzie brać pod uwagę specyficzne problemy Członków – krajów najmniej rozwiniętych.

12.9. Podczas konsultacji Członkowie – kraje rozwinięte będą mieć na uwadze specyficzne trudności, jakich doświadczają Członkowie – kraje rozwijające się w formułowaniu i stosowaniu norm i przepisów technicznych oraz procedur oceny zgodności, pragnąc zaś dopomóc Członkom – krajom rozwijającym się w ich staraniach w tym zakresie, Członkowie – kraje rozwinięte będą brać pod uwagę ich specyficzne potrzeby dotyczące finansowania, handlu i rozwoju.

12.10. Komitet będzie badać okresowo specjalne i wyróżniające traktowanie, przewidziane w niniejszym Porozumieniu, przyznane Członkom – krajom rozwijającym się na poziomie krajowym i międzynarodowym.

INSTYTUCJE, KONSULTACJE I ROZSTRZYGANIE SPORÓW

Artykuł 13

Komitet do spraw Barrier Technicznych w Handlu

13.1. Niniejszym ustanawia się Komitet do spraw Barrier Technicznych w Handlu, który będzie złożony z przedstawicieli każdego z Członków. Komitet wybierze swego Przewodniczącego i będzie zbierał się w miarę potrzeby, ale nie rzadziej niż raz w roku, w celu stworzenia Członkom możliwości konsultowania wszelkich spraw odnoszących się do funkcjonowania niniejszego Porozumienia lub popierania jego celów, oraz będzie wypełniał obowiązki nałożone nań w ramach niniejszego Porozumienia albo przez Członków.

13.2. Komitet będzie powoływał, tam gdzie jest to właściwe, zespoły robocze lub inne jednostki, które będą pełnić takie obowiązki, jakie mogą być im wyznaczone przez Komitet, zgodnie z odpowiednimi postanowieniami niniejszego Porozumienia.

13.3. Przyjmuje się, że będzie się unikać niepotrzebnego dublowania prac prowadzonych w ramach niniejszego Porozumienia oraz przez rządy w innych jednostkach technicznych. Komitet zbada ten problem mając na względzie minimalizację takiego dublowania.

Artykuł 14

Konsultacje i rozstrzyganie sporów

14.1. Konsultacje i rozstrzyganie sporów w odniesieniu do jakiegokolwiek sprawy, mającej wpływ na funkcjonowanie niniejszego

Porozumienia, będą prowadzone pod auspicjami Organu Rozstrzygania Sporów i będą stosować się, *mutatis mutandis*, do postanowień artykułów XXII i XXIII GATT 1994, opracowanych i stosowanych zgodnie z Uzgodnieniem o rozstrzyganiu sporów.

14.2. Na wniosek strony sporu lub z własnej inicjatywy, panel może powołać grupę ekspertów technicznych, która wspierałaby go w kwestiach natury technicznej wymagających szczegółowego rozpatrzenia przez ekspertów.

14.3. Grupy ekspertów technicznych będą podlegać procedurom załącznika 2.

14.4. Postanowienia dotyczące rozstrzygania sporów przedstawione powyżej mogą być przywołane w przypadkach, gdy Członek uzna, że inny Członek nie osiągnął zadawalających rezultatów w świetle artykułów 3, 4, 7, 8 i 9, i jego interesy handlowe są w poważnym stopniu naruszone. Pod tym względem, rezultaty te będą ekwiwalentne takim rezultatom, jak gdyby dana jednostka była Członkiem.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Artykuł 15

Postanowienia końcowe

Zastrzeżenia

15.1. Bez uzyskania zgody pozostałych Członków nie mogą być zgłaszane zastrzeżenia wobec któregośkolwiek z postanowień niniejszego Porozumienia.

Przeglądy

15.2. Każdy Członek, wkrótce po wejściu dla niego w życie Porozumienia WTO, poinformuje Komitet o istniejących lub podejmowanych środkach mających na celu stosowanie i administrowanie niniejszym Porozumieniem. Jakiegokolwiek dalsze zmiany w zakresie tych środków będą również notyfikowane Komitetowi.

15.3. Komitet będzie dokonywał corocznego przeglądu stosowania i funkcjonowania niniejszego Porozumienia, biorąc pod uwagę jego cele.

15.4. Nie później niż pod koniec trzeciego roku od wejścia w życie Porozumienia WTO i pod koniec każdego kolejnego okresu trzyletniego, Komitet będzie dokonywać przeglądu funkcjonowania i stosowania niniejszego Porozumienia, w tym postanowień dotyczących przejrzystości, mając na uwadze zalecanie dostosowywania praw i obowiązków wynikających z niniejszego Porozumienia tam, gdzie to konieczne, w celu zapewnienia wzajemnych korzyści gospodarczych oraz równowagi pomiędzy prawami i obowiązkami, bez naruszania postanowień artykułu 12. Biorąc pod uwagę, m.in. doświadczenia uzyskane przy stosowaniu Porozumienia, Komitet przedstawi Radzie do spraw Handlu Towarami, tam gdzie będzie to właściwe, propozycje zmian do tekstu niniejszego Porozumienia.

Załączniki

15.5. Załączniki do niniejszego Porozumienia stanowią jego integralną część.

ZAŁĄCZNIK 1

TERMINY I ICH DEFINICJE DLA CELÓW NINIEJSZEGO POROZUMIENIA

Terminy przedstawione w szóstym wydaniu Przewodnika 2 ISO/IEC z 1991 r. – „Ogólne terminy i ich definicje dotyczące normalizacji i dziedzin związanych” w przypadku użycia ich w niniejszym Porozumieniu, będą mieć to samo znaczenie, jak podano w definicjach wspomnianego Przewodnika, biorąc pod uwagę fakt, że z zakresu niniejszego Porozumienia wyłączone są usługi. Jednakże dla celów niniejszego Porozumienia będzie stosować się następujące definicje:

1. Przepis techniczny

Dokument przedstawiający charakterystykę produktów lub związanych z nimi procesów i metod produkcji, wraz z odpowiednimi postanowieniami administracyjnymi, z którymi zgodność jest obowiązująca. Może on również zawierać lub dotyczyć wyłącznie terminologii, symbolów, wymagań dotyczących opakowania, znakowania lub etykietowania, odnoszących się do produktu, procesu lub metody produkcji.

Uwaga wyjaśniająca

Definicja zawarta w Przewodniku 2 ISO/IEC nie stanowi zamkniętej całości, lecz bazuje na systemie tzw. „klocków”.

2. Norma

Dokument zatwierdzony przez uznaną jednostkę, ustalający, do powszechnego i wielokrotnego stosowania, zasady, wytyczne lub charakterystyki produktów lub związanych z nimi procesów i metod produkcji, z którymi zgodność nie jest obowiązująca. Może również zawierać lub dotyczyć wyłącznie terminologii, symbolów, wymagań dotyczących opakowania, znakowania lub etykietowania odnoszących się do produktu, procesu lub metody produkcji.

Uwaga wyjaśniająca

Terminy wg definicji Przewodnika 2 ISO/IEC obejmują produkty, procesy i usługi. Niniejsze Porozumienie dotyczy jedynie przepisów technicznych, norm i procedur oceny zgodności w odniesieniu do produktów lub procesów i metod produkcji. Normy wg definicji Przewodnika 2 ISO/IEC mogą być obowiązujące lub dobrowolne. Dla celów niniejszego Porozumienia normy definiuje się jako dobrowolne, a przepisy techniczne – jako obowiązujące dokumenty. Normy opracowywane przez międzynarodową społeczność normalizacyjną oparte są na konsensusie. Niniejsze Porozumienie obejmuje również dokumenty, które nie są oparte na konsensusie.

3. Procedury oceny zgodności

Jakakolwiek procedura zastosowana, bezpośrednio lub pośrednio, w celu ustalenia, że odpowiednie wymagania zawarte w przepisach technicznych lub normach zostały spełnione.

Uwaga wyjaśniająca

Procedury oceny zgodności obejmują, m.in. procedury pobierania próbek, badania i kontrolowania; oceny, weryfikacji i zapewnienia zgodności; rejestracji, akredytacji i dopuszczenia, a także kombinacje tych procedur.

4. Jednostka międzynarodowa lub system

Jednostka lub system, którego członkostwo jest otwarte dla odpowiednich jednostek przynajmniej wszystkich Członków.

5. Jednostka regionalna lub system

Jednostka lub system, którego członkostwo jest otwarte dla odpowiednich jednostek tylko niektórych Członków.

6. Centralna jednostka rządowa

Rząd centralny, jego ministerstwa i departamenty lub jakakolwiek jednostka podlegająca kontroli rządu centralnego w zakresie danej działalności.

Uwaga wyjaśniająca

W przypadku Wspólnot Europejskich stosuje się postanowienia dotyczące centralnych jednostek rządowych. Jednakże w ramach Wspólnot Europejskich mogą być ustanawiane regionalne jednostki lub systemy oceny zgodności, i w tych przypadkach podlegają one postanowieniom niniejszego Porozumienia dotyczącym jednostek regionalnych lub systemów oceny zgodności.

7. Jednostka władzy lokalnej

Rząd inny niż centralny (np. stanu, prowincji, landu, kantonu, władze miejskie itp.), jego ministerstwa lub departamenty albo jakakolwiek jednostka podlegająca kontroli tego rządu w zakresie danej działalności.

8. Jednostka pozarządowa

Jednostka inna niż centralna jednostka rządowa lub jednostka władzy lokalnej, łącznie z jednostką pozarządową mającą moc prawną wprowadzania przepisu technicznego.

ZAŁĄCZNIK 2

GRUPY EKSPERTÓW TECHNICZNYCH

Następujące procedury będą stosowane do grup ekspertów technicznych ustanowionych zgodnie z postanowieniami artykułu 14.

1. Grupy ekspertów technicznych podlegają panelowi. Zasady ich działania i szczegółowe procedury prac będą ustalane przez panel i panelowi będą składane sprawozdania.
2. Uczestnictwo w grupach ekspertów technicznych będzie ograniczone do osób mających uznaną pozycję zawodową i doświadczenie w danej dziedzinie.
3. Obywatele państw – stron sporu nie będą uczestniczyć w pracach grupy ekspertów technicznych bez wspólnej zgody stron sporu, z wyjątkiem wyjątkowych okoliczności, kiedy panel uzna, że potrzeba wyspecjalizowanej ekspertyzy naukowej nie może być w inny sposób zaspokojona. Urzędnicy państwowi stron sporu nie będą uczestniczyć w grupie ekspertów technicznych. Członkowie grup ekspertów technicznych będą działać w swoim własnym imieniu, a nie jako przedstawiciele rządu, ani przedstawiciele jakiegokolwiek organizacji. W związku z tym rządy lub organizacje nie będą udzielać im instrukcji dotyczących spraw przedkładanych grupie ekspertów technicznych.
4. Grupy ekspertów technicznych mogą przeprowadzać konsultacje lub pozyskiwać informacje i porady techniczne z jakiegokolwiek źródła, które uznają za odpowiednie. Zanim grupa ekspertów technicznych zwróci się o taką informację lub poradę ze źródła będącego w jurysdykcji Członka, poinformuje o tym rząd tego Członka. Każdy Członek będzie reagować bez zwłoki i w pełni na jakąkolwiek prośbę grupy ekspertów technicznych o informacje, które grupa ekspertów technicznych uzna za konieczne i właściwe.
5. Strony w sporze będą mieć dostęp do wszelkich odpowiednich informacji dostarczonych grupie ekspertów technicznych, jeżeli nie mają one charakteru poufnego. Informacje poufne dostarczone grupie ekspertów technicznych nie będą ujawniane bez formalnego upoważnienia rządu, organizacji lub osoby dostarczającej informację. W przypadku, kiedy od grupy ekspertów technicznych żąda się takiej informacji, lecz nie ma upoważnienia do ujawnienia jej przez grupę ekspertów technicznych, niepoufne streszczenie tej informacji zostanie przekazane przez rząd, organizację lub osobę dostarczającą informację.
6. Grupa ekspertów technicznych będzie przedstawiać zainteresowanym Członkom, których dotyczy sprawa, projekt sprawozdania w celu uzyskania ich uwag i uwzględnienia tych uwag, o ile to będzie właściwe, w sprawozdaniu końcowym, które zostanie również rozesłane do Członków, których dotyczy sprawa, w momencie, gdy zostanie ono przedłożone panelowi.

ZAŁĄCZNIK 3

KODEKS WŁAŚCIWEGO POSTĘPOWANIA PRZY PRZYGOTOWYWANIU, PRZYJMOWANIU I STOSOWANIU NORM**POSTANOWIENIA OGÓLNE**

- A. Dla potrzeb niniejszego Kodeksu będą stosowane definicje zawarte w załączniku 1 do niniejszego Porozumienia.
- B. Niniejszy Kodeks jest otwarty do przyjęcia dla każdej jednostki normalizującej działającej na terytorium Członka WTO, czy to centralnej jednostki rządowej, jednostki władzy lokalnej, czy też jednostki pozarządowej; każdej regionalnej rządowej jednostki normalizującej, której jeden lub więcej członków jest Członkiem WTO; oraz dla każdej regionalnej pozarządowej jednostki normalizującej, której jeden lub więcej Członków znajduje się na terytorium Członka WTO (zwane w niniejszym Kodeksie łącznie jako „jednostki normalizujące” lub indywidualnie jako „jednostka normalizująca”).
- C. Jednostki normalizujące, które przyjęły niniejszy Kodeks lub od niego odstąpiły, powiadomią o tym fakcie Ośrodek Informacji ISO/IEC w Genewie. Notyfikacja będzie obejmować nazwę i adres danej jednostki oraz zakres obecnej i przewidywanej działalności normalizacyjnej. Notyfikacja może być przesłana albo bezpośrednio do Ośrodka Informacji ISO/IEC, albo za pośrednictwem krajowego członka ISO/IEC, lub raczej za pośrednictwem odpowiedniego krajowego członka lub stowarzyszonego międzynarodowego członka ISONET, według właściwości.

POSTANOWIENIA ZASADNICZE

- D. W odniesieniu do norm, jednostka normalizująca będzie traktować produkty pochodzące z terytorium jakiegokolwiek innego Członka WTO w sposób nie mniej korzystny niż podobne produkty pochodzenia krajowego i podobne produkty pochodzące z jakiegokolwiek innego kraju.
- E. Jednostka normalizująca zapewni, że normy nie będą przygotowywane, przyjmowane lub stosowane w celu lub ze skutkiem tworzenia niepotrzebnych przeszkód w handlu międzynarodowym.
- F. Gdy normy międzynarodowe istnieją lub gdy ukończenie prac nad nimi jest pewne, jednostka normalizująca będzie je wykorzystywać lub ich odpowiednie fragmenty, jako podstawę opracowywanych norm, z wyjątkiem przypadków, kiedy takie normy międzynarodowe lub ich odpowiednie fragmenty byłyby nieskuteczne lub niewłaściwe, na przykład ze względu na niewystarczający poziom ochrony lub zasadnicze czynniki klimatyczne lub geograficzne lub zasadnicze problemy techniczne.
- G. Mając na uwadze harmonizację norm w możliwie najszerszym stopniu, jednostka normalizująca będzie, we właściwy sposób, uczestniczyć w pełnym zakresie, w granicach dostępnych jej zasobów w przygotowywaniu przez odpowiednie międzynarodowe jednostki normalizujące norm międzynarodowych dotyczących tematyki, w odniesieniu do której przyjęła lub zamierza przyjąć normy. W przypadku jednostek normalizujących na terytorium Członka, udział w odpowiedniej międzynarodowej działalności normalizacyjnej będzie, kiedykolwiek to możliwe, realizowany przez jedną delegację, reprezentującą jej wszystkie jednostki normalizujące z danego terytorium, które przyjęły lub zamierzają przyjąć normy dotyczące tematyki objętej międzynarodową działalnością normalizacyjną.
- H. Jednostka normalizująca działająca na terytorium Członka dołoży wszelkich starań, aby uniknąć dublowania lub nakładania się prac z pracami innych jednostek normalizujących z terytorium kraju lub odpowiednich międzynarodowych czy regionalnych jednostek normalizujących. Dołożą one również wszelkich starań, aby osiągnąć krajowy consensus odnośnie do opracowywanych norm. Podobnie, regionalna jednostka normalizująca uczyni wszystko dołoży wszelkich starań, aby uniknąć dublowania lub nakładania się prac z pracami odpowiednich międzynarodowych jednostek normalizujących.
- I. Gdy będzie to właściwe, jednostka normalizująca będzie określać swoje normy na podstawie wymagań dotyczących produktów raczej pod względem właściwości funkcjonalnych niż charakterystyki konstrukcyjnej lub opisowej.
- J. Co najmniej raz na sześć miesięcy jednostka normalizująca będzie publikować swój program prac, zawierający swoją nazwę i adres, normy, jakie obecnie przygotowuje i normy, jakie przyjęła w poprzedzającym okresie. Norma znajduje się w stadium przygotowania od momentu podjęcia decyzji o opracowaniu normy aż do jej przyjęcia. Tytuły poszczególnych projektów norm będą udostępniane, na wniosek, w języku angielskim, francuskim lub hiszpańskim. Informacja o powstaniu programu prac będzie publikowana w krajowym, lub, w zależności od przypadku, w regionalnym wydawnictwie dotyczącym działalności normalizacyjnej.

Program prac dla każdej normy będzie podawać, zgodnie z jakimikolwiek przepisami ISONET, klasyfikację odpowiednią dla danej tematyki, etap, jaki osiągnęły prace nad normą oraz przywołanie wszelkich norm międzynarodowych przyjętych za podstawę. Nie później niż w momencie publikacji swego programu prac, jednostka normalizująca będzie notyfikować jego powstanie do Ośrodka Informacji ISO/IEC w Genewie.

Notyfikacja będzie zawierać nazwę i adres jednostki normalizującej, nazwę i numer publikacji, w której zamieszczony jest program prac, okres objęty programem prac, jej cenę (jeżeli jest odpłatna) oraz informację o tym, jak i gdzie można ją uzyskać. Notyfikacja może być przesłana bezpośrednio do Ośrodka Informacji ISO/IEC, lub raczej za pośrednictwem odpowiedniego krajowego członka lub stowarzyszonego międzynarodowego członka ISONET, wg właściwości.

K. Krajowy członek ISO/IEC dołoży wszelkich starań, aby zostać członkiem ISONET lub aby wyznaczyć inną jednostkę, która zostanie członkiem, a także, aby uzyskać najbardziej zaawansowany rodzaj członkostwa możliwy dla członka ISONET. Inne jednostki normalizujące dołożą wszelkich starań, aby stowarzyszyć się z tym członkiem ISONET.

L. Przed przyjęciem normy, jednostka normalizująca wyznaczy okres przynajmniej sześćdziesięciu dni na zgłoszenie uwag do projektu normy przez zainteresowane strony na terytorium jakiegokolwiek Członka WTO. Okres ten może być jednak skrócony w przypadkach, kiedy występują lub grożą wystąpieniem pilne problemy związane z bezpieczeństwem, zdrowiem lub środowiskiem. Nie później, niż z początkiem okresu opiniowania, jednostka normalizująca opublikuje informację o czasie trwania okresu opiniowania w publikacji wspomnianej w punkcie J. Taka notyfikacja będzie zawierać informację, o ile to będzie celowe, czy projekt normy różni się od odpowiednich norm międzynarodowych.

M. Na wniosek jakiegokolwiek zainteresowanej strony działającej na terytorium Członka WTO, jednostka normalizująca pilnie udostępni lub umożliwi udostępnienie kopii projektu normy, który poddała opiniowaniu. Jakiegokolwiek opłaty pobierane za tę usługę, pomijając rzeczywisty koszt przesyłki, będą takie same dla stron zagranicznych i krajowych.

N. Jednostka normalizująca uwzględni uwagi, otrzymane w okresie opiniowania, w trakcie dalszego opracowywania normy. Na uwagi otrzymane za pośrednictwem jednostek normalizujących, które przyjęły ten Kodeks właściwego postępowania, na wniosek, będzie udzielona odpowiedź tak szybko, jak to możliwe. Odpowiedź będzie zawierać wyjaśnienie, dlaczego odstąpienie od odpowiednich norm międzynarodowych jest konieczne.

O. Gdy norma zostanie przyjęta, będzie bez zwłoki opublikowana.

P. Na wniosek jakiegokolwiek zainteresowanej strony działającej na terytorium Członka WTO, jednostka normalizująca udostępni lub umożliwi udostępnienie kopii najbardziej aktualnego programu prac lub normy, którą opracowała. Jakiegokolwiek opłaty pobierane za tę usługę będą, pomijając rzeczywisty koszt przesyłki, takie same dla stron zagranicznych i krajowych.

Q. Jednostka normalizująca ustosunkuje się przychylnie i stworzy odpowiednie możliwości do przeprowadzenia konsultacji związanych z wystąpieniami dotyczącymi funkcjonowania niniejszego Kodeksu, dokonywanymi przez jednostki normalizujące, które przyjęły niniejszy Kodeks właściwego postępowania. Jednostka ta podejmie rzeczywiste wysiłki w celu załatwienia wszelkich skarg.
